

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

ZÁŘÍ 2022 *** ROČNÍK XXIII. *** ČÍSLO 9

Cítát inspirující:

Šuplík je hrob básně.

Lubomír Brožek

VINOBRANÍ DANA BERANOVÁ

Až začne vinobraní
Tvý tělo neubraní
Se milování

Ani tvůj smysl pro povinnost
Ani mé prosby dej mi milost
Nás nezachrání

Už cítím chuť hroznů a
milování
Mám v sobě lásky
na rozdávání
Vem si mě
Začíná vinobraní

NA CESTÁCH: JAN THEOBALD HELD

Pamatujete si na seriál F. L. Věk? V závěrečných dílech se tam objevuje postava Jana Theobalda Helda (hrál jej Jaroslav Satoranský).

Vězte, že právě 21.srpna 1797 (před 225 lety) promoval na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Nebyl pouze výborný lékař (vyléčil známého českého buditele abbé Dobrovského a za napoleonských válek ošetřoval vojáky a mezi pacienty se řadí ruská hraběnka, polský hrabě, anglický šlechtic a ruský generál Zwilliněv), jako výborný hudebník (výborný zpěvák, hudebník a skladatel), ale i národní buditel.

Stal se profesorem lékařství, pětkrát děkanem lékařské fakulty a v letech 1826–1827 rektorem Univerzity Karlovy. Výrazně se zasloužil o zlepšení léčby duševně nemocných, když u sv. Kateřiny zřídil pro nemocné knihovnu, čítárnu, hudební místnost, zavedl léčbu zaměstnáním, práce v dílnách a tělesná cvičení.

Proč doktora Helda připomínám? Na svých cestách jsem v Třebechovicích pod Orebem objevil jeho bustu. A musím říct, že jsem o něm mnoho povědomí, snad jen tu seriálovou vzpomínku, neměl. Takže jsem se musel podívat do učených knih. Přitom se jedná o osobu významnou nejen pro naše národní obrození. A proč právě v Třebechovicích? Zde se totiž Jan Held narodil 11.prosince 1770 (zemřel v Praze 30.června 1851).

Jeho otec byl v Třebechovicích ranhojičem, takže určité předpoklady pro své povolání získal malý Jan již v dětství.

Kromě příležitostných chrámových (byl mimo jiné i předsedou Spolku pro pěstování hudby církevní) a klavírních skladeb, byl Held především skladatelem písní. Komponoval na texty české, německé i italské.

Pomník v Třebechovicích, kam se doktor Held rád vracel, je dílem sochaře Josefa Škody.

Václav

VÍTE, ŽE ...

- Na Letním jarmarku Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně v sobotu 27.srpna 2022 byla představena kniha sedmnáctky autorek a autorů „Návraty.“ Na akci přijelo jedenáct literátů zastoupených v knize (Kopfová, Pluhařová, Tajovská, Macháček, Šandera, Lipšanský, Kňourek, Tylšar, Velešovský, Řehounek a Franc). Václav

ZLATA ZÁKOUTSKÁ – 90!

K životnímu jubileu Zlatě Zákoutské jménem všem příznivců literatury nejen z našeho kraje přeji hodně zdraví, štěstí, pohody, životního elánu a optimismu, stejně tak i literární inspiraci do další tvorby. Václav

ČAJ č. 192 – VÍNO

Září je čas vinobraní, a tak se hostem čísla stalo víno, vinná réva a vinařství. Zaměřili jsme se na dvě hlavní oblasti: Jižní Moravu zastupuje básník Oldřich Damborský (viz rozhovor „Básník je seismografem své doby!“) a Mělnicko, které zastupují členové Mělnického Pegasu. Rozhovor poskytl Jaroslav Schnerch (viz rozhovor „Mělník je další místo, které jsem přitiskl k srdci!“) a poezií přispěly Jindra Lírová a Alena Krtilová.

Domácí básníky zastupuje Václav Teslík.

Václav

VÝROČÍ: MUDr. František Cyril Kampelík

**Jaroslav Štrait: Činorodý a pestrý život českého vlastence
MUDr. Františka Cyrila Kampelíka (1805-1872)**

Vydalo nakladatelství Orego v roce 2021,
148 stran, fotografická barevná příloha

V letošním roce uplynulo 8.června 150 let od úmrtí lékaře, spisovatele, obrozence, zastánce myšlenky družstevních záložen doktora Kampelíka, rodáka ze Syřenova. Hradecký historik Jaroslav Štrait, mimochodem jičínský rodák, připomíná významnou osobnost

našich dějin. Jeho pátrání po stopách Františka Kampelíka nejsou vůbec přímočará, nakonec i jeho život byl provázen řadou změn.

V knize jsem našel řadu nových informací, ať již z Jičína či okolí, ale i z dění v obrozeneckých kruzích. Zajímavý je přesah do současnosti, např. informace a dopis dr. Kazbundy ohledně udělení čestného občanství města Jičín. Nebo informace ohledně pana Zikmunda a měnové reformy v roce 1953 atp.

Ale pojďme zpět ke Kampelíkovi, jeho pout' od syřenovského mlýna až po hřbitov v Kuklenách měla řadu zákrut. Nelehká cesta za vzděláním byla komplikovaná jeho obrozeneckými názory, za které byl ve vazbě 19 týdnů v roce 1840. Pávě toto věznění mu způsobilo problémy v obrozeneckých kruzích, neboť žil v podezření, že ve vazbě mluvil. Pro Rakousko byl navíc politicky nespolehlivý, takže jej bylo třeba sledovat. Ve Vídni vystudoval medicínu a ve své praxi se setkával s řadou epidemií, bídou pražských textilních dělníků a nepochopením.

Ani v revolučním roce 1848 nestál stranou, utekl na Balkán, kde se nakazil cholerou. Většinu života měl finanční těžkosti, ať již na studiích či později jako praktikující lékař, neboť byl lékařem chudých. V roce 1851 se oženil a po dalších štacích skončil v Kuklenách na kraji Hradce Králové, kde si postavil malý domek. Nakonec až zde požíval určité vážnosti.

Zajímavé je líčení jeho kontaktů s řadou obrozenců, autor se snaží vypátrat kontakt na Boženu Němcovou, ale i přes veškerou snahu přímou vazbu nenachází.

Znal se s řadou velikánů českého národního obrození 19. století, šířil myšlenky slovanské vzájemnosti, psal články a knížky, kde se vedle medicínských témat, věnoval českému jazyku a finančním družstvům (spis Všeobecná assekurace proti škodlivým vlivům).

Zvláště na knize oceňuji, že se Jaroslavu Štraitovi podařilo zachytit a připomenout řadu osobností či momentů z našich dějin (polozapomenutých), které měly v třeba i v malých místech (např. při zakládání Slovanské lípy) podíl na upevňování českého povědomí. Potěšil mě i autorův přesah do dnešních dnů.

Až příště uvidím zapomenutý nápis „kampelička“ na budově v našich městech či vesnicích, vzpomenu si na knihu a život Františka Cyrila Kampelíka.

Václav

Kateřina RUDČENKOVÁ: AMÁLIINA NEHYBNOST

Knížní klub, 2021

Kateřinu Rudčenkovou znám především jako autorku básnických sbírek. O to víc mě zajímalo, jak se vyrovná s prozaickým textem.

V útlé knížce „Amáliina nehybnost“ Rudčenkova sleduje život redaktorky časopisu (bohužel o tom se v knize moc nedozvíte), prožívající různé vztahy. Tuší, že biologické hodiny tikají, neboť za sedm let, které s hlavní hrdinkou Amálií prožijeme, přesáhne čtyřicítku.

V příběhu se vrací do dětství, ke vztahu k otci, kterého matka vyhodila. Tady se možná rodí i její komplikovaný vztah k mužům, viz str. 12: *„Co kdysi Amálii nedal otec, musela si vzít od mužů – obdiv, přítomnost, podporu.“*

Amálie cítí i určitou stísněnost starého bytu, viz str. 27: *„Už dál nechtěla v tom bytě sřežít rodinné tragédie. I když jí celá rodina naznačovala, že je to vlastně její povinnost.“*

Myslím si, že knihu nejlépe charakterizuje autorka na str. 99: *„Amálii je čtyřicet dva, mládí už prošvihla, přesto se na život ještě necítí dost připravená. Pravděpodobně dřív umře, než se na něj pořádně připraví.“*

Amálie navštěvuje Japonsko, které má ráda. Přiznám se, že právě tyto výlety nejsou podle mého názoru dějově přínosné, resp. jsem je nepochopil. Hlavní hrdinka neví, co vlastně od života očekávat. Viz str. 33: *„Nevěděla, co přesně se životem, kromě shromažďování požitků ve formě pamlsků, erotického vyžití i láskyplného pobývání se svým milým mužem, každovečerní mírné opilosti, opojení z hudby, literatury, filmů, výhledů z výšek do krajiny a vůbec přírodních krás.“*

Není to tak trochu definice ztracené generace žen, které mají vlastně všechno, ale neumí si ničeho vážit, vidí problémy tam, kde nejsou, neumí se omezit ve svých nárocích či obětovat pro druhé a konečně začít žít? Pokud na toto chtěla autorka upozornit, tak její kniha splnila účel.

Přiznám se, že jsem od Rudčenkové po zkušenostech s její poezii čekal víc.

Václav

Objevte v sobě kousek Švejka, srandisty nebo humoristy!

V souvislosti s významnými výročími spisovatele Jaroslava Haška začíná soutěž v psaní povídek.

Příští rok 2023 bude spojený se dvěma kulatými výročími. Hned 3. ledna uplyne 100 let od Haškova úmrtí a 30. dubna si připomeneme 140 roků od narození tohoto světoznámého autora. „Věříme, že taková výročí pomohou oživit Haškův tvůrčí odkaz,“ zmínil místopředseda Syndikátu novinářů Vysočina Jan Kliment.

BLÍŽŠÍ INFO K SOUTĚŽI

Prozaická díla ve formě povídky nebo povídek s kontakty autora zasílejte na e-mailovou adresu syndikat.vysocina@volny.cz. Prosím, v e-mailu uveďte vaše jméno, příjmení, bydliště, e-mail a telefonní kontakt.

Vyhlašovatelé soutěže uvítají dosud nepublikované texty v rozsahu do maximálně 15 000 znaků včetně mezer. Minimální počet znaků není stanoven. Texty dodejte ve formátu Word, pdf nebo odt, s velikostí písma 12.

Uzávěrka pro dodání textů je 31. ledna 2023, vítězové pak budou vyhlášeni na jaře téhož roku v souvislosti s výročím 140 let od narození Jaroslava Haška.

Práce budou posuzovány anonymně skupinou odborných hodnotitelů, autory nejlépe hodnocených povídek odměníme zajímavými cenami.

Autor odesláním svého příspěvku souhlasí se zpracováním osobních údajů pro účely soutěže, s prezentací svého díla a se zveřejněním fotografií z vyhlášení výsledků.

Další údaje k soutěži najdete na <http://syndikat-vysocina.blogspot.com/2022/07/objevte-v-sobe-kousek-svejka-srandisty.html>.

PŘEDSTAVENÍ KNIHY NÁVRATY

V sobotu 27.srpna 2022 po dvanácté hodině jsme v rámci Letního jarmarku Knihovny Václava Čtvrťka představili knihu Návraty.

Jako její editor jsem oslovil autory k napsání povídky dle motta básně Františka Halase: „Já se tam vrátím!“ Přišlo sedmnáct osobitých výpovědí, neboť každý se vrací někam jinam, do rodné krajiny, do dětství, do pohádek, do historie, do školních lavic či srazů abiturientů. Kniha je podle mého názoru zajímavou sondou do současné české povídky, nakonec má v záhlaví napsáno „česká povídka 21.století.“

Svůj literární debut si odbyla dvojice autorek, a to Marcela Bezrouková z Brna a Lucie Martínková z Pševse u Kopidlna. Řada autorů se zúčastnila předchozí společné knížky „Jablko nepadá daleko od stromu.“ Přibyli i další jako Miroslav Rezek ze Starých Splavů, Eliška Koppová z Prahy či dvojice zkušených pardubických beletristů Iva Tajovská a Lubomír Macháček.

Celkem jedenáct jich potom v sobotu zavítalo do Jičína, aby se společně představili divákům krátkou ukázkou. Postupně na pódium vystoupili František Tylšar, Jan Lipšanský, Jan Řehounek, Jiří Šandera, Pavel Velešovský, Ilona Pluhařová, Václav Kňourek, Eliška Koppová, Lubomír Macháček, Iva Tajovská a já, Václav Franc, který jsem pořad moderoval za přispění hudebních předělů Rehečského kvarteta.

Na závěr můžu slíbit, že budu rád, když se nám podaří zorganizovat další společnou povídkovou knížku. Tentokrát bychom si chtěli pohrát s tajemnem a pracovní podtitul je „Tajemství třináctých komnat.“

Při závěrečné děkovačce (odkud je i snímek Martina Žantovského na straně 8) všichni autoři slíbili, že se budou rádi navracet do Jičína.

Václav

Případný zájemci o knihu se mohou přihlásit na mojí mailové adrese (najdete ji v záhlaví časopisu).

Na Letním jarmarku Knihovny Václava Čtvrtka v Jičíně v sobotu 27.srpna 2022 byla představena kniha sedmnáctky autorek a autorů „Návraty.“ Na akci přijelo jedenáct literátů zastoupených v knize (Koppová, Pluhařová, Tajovská, Macháček, Šandera, Lipšanský, Kňourek, Tylšar, Velešovský, Řehounek a Franc).

Foto Martin Žantovský.

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů

Interní tiskovinu regionálních autorů Jičínska

Připravil : Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Ročník 23. Číslo 9. Září 2022.

(5.září 2022)

ikobra.rehec.cz